

PORTFÖY YÖNETİCİLİĞİ ÇERÇEVE SÖZLEŞMESİNDE BULUNMASI GEREKEN ASGARİ UNSURLAR

I. Tarafları Tanıtıcı Bilgiler

a) Müşterinin kimlik bilgileri ve adresi

1. Bu kısımda müşterinin adres ve kimlik bilgilerine yer verilmelidir.
2. Yetkili kurumun müşterinin (veya temsilcisinin) kimliğini tespitte herhangi bir sorumluluğu bulunmadığına ilişkin hükümlere Seri:V, No: 59 sayılı Portföy Yöneticiliği Faaliyetine ve Bu Faaliyette Bulunacak Kurumlara İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğin (Seri:V, No:59 sayılı Tebliğ) 15 nci maddesi gereği yer verilmemeli, kimlik tespitinde yetkili kurumun gereken özeni sağlamasına yönelik hükümler bulunmalıdır.

Seri:V, No: 59 sayılı Tebliğin 15 inci maddesine göre yetkili kurumlar 4208 sayılı Karaparanın Aklanmasının Önlenmesine Dair Kanun ve ilgili mevzuat hükümleri uyarınca hesap açmadan önce müşterilerinin kimlik bilgilerini tespit etmekle yükümlüdürler.

3. Müşterinin risk ve getiri tercihleri, yatırım amaçları ve mali durumları gibi bilgilerin yer aldığı standart formun sözleşme ekinde yer aldığına, formdaki bilgilerin değişmesi halinde güncellenmesi gerektiğine, aksi takdirde yetkili kurumun yaptığı işlemlerde söz konusu formun esas alınacağına ilişkin bir hükme yer verilmesi gerekmektedir. Müşterinin bilgi vermek istememesi durumunda buna ilişkin yazılı beyanının sözleşmeyle birlikte saklanması zorunludur. Bu formun düzenlenmesinden önce sözleşme imzalanmış ise veya sözleşmede değiştirilecek başka bir husus bulunmaması halinde bu hüküm sözleşmeye eklenmeyebilir ve müşteri tarafından imzalanmış formun sözleşmeyle birlikte saklanması yeterli olur.

b) *Yetkili kurumun unvanı ve adresi*

c) *Tarafları temsile yetkili kişilere, bunların temsil yetkilerine ve temsilcinin veya temsil yetkisinin sınırlarının değiştirilmesine ilişkin bilgiler (varsa)*

Bu kısımda, bulunması halinde, tarafları temsile yetkili kişilere, bunların temsil yetkilerine ve temsilcinin veya temsil yetkisinin sınırlarının değiştirilmesine ilişkin bilgilere yer verilir.

II. Sözleşmede Kullanılacak Kısaltmalar

III. Sözleşmenin Konusu

Burada, Seri:V, No: 59 sayılı Tebliğin 4 üncü maddelerinde yer alan hükümlere yer verilir.

IV. Tanıtıcı Form

Seri:V, No: 59 sayılı Tebliğin 16 ncı maddesi uyarınca, portföy yöneticiliği çerçeve sözleşmesinin imzalanmasından önce Tebliğ'i ve içeriği Tebliğ'in 3 numaralı ekinde açıklanmış olan tanıtıcı formun yetkili kurum tarafından müşteriye sunulmuş olduğuna ilişkin hükme yer verilir.

V. Portföy Yöneticiliği Faaliyetine İlişkin İlkeler

Burada, Seri:V, No: 59 sayılı Tebliğin 12 nci maddesinde yer alan ilkelere yer verilir.

VI. Portföy Yönetimine Konu Araçların Seçimi ve İdaresi

Bu kısımda aşağıdaki hükümlerin yer alması zorunludur:

- a. Portföy hesabına yapılacak alım satımlarda kullanılacak aracı kurumların unvanları,

- b. Portföyün oluşumuna ve nakit olarak tutulacak azami orana, portföye alınabilecek varlıklara ve bu varlıkların seçimine, riskin dağıtılmasına ve bu konudaki sınırlamalara ilişkin esaslar,
- c. Portföy yönetiminden elde edilen kazancın tekrar değerlendirilmesi veya dağıtımına ilişkin esaslar,
- d. Portföyde yer alan varlıkların içerdiği hakların kullanılması ile ilgili esaslar,
- e. Portföy hesabına alınıp satılması istenmeyen varlıklar,
- f. Portföyde yer alan varlıkları değerlendirme esasları,
- g. Yetkili kurumun ortağı olan veya yetkili kurumun hesabına alım satım yapan aracı kurumun halka arzına aracılık yaptığı sermaye piyasası araçlarına yatırım yapılıp yapılmayacağına ilişkin esaslar,
- h. Müşterinin, portföy oluşturulması ve portföyün yönetilmesi sırasında yapılan alım satım işlemleri konusunda bilgilendirilmesine ilişkin esaslar,
- i. Portföy hesabına yapılacak işlemlerde müşteriden önceden teyit alınıp alınmayacağı ve teyidin şekli,
- j. Yatırımcının portföye dahil hisse senetlerini İMKB Takas ve Saklama Bankası A.Ş. Alo-Takas sistemi telefon numaraları veya sözkonusu banka ile yetkili kurumda yatırımcıların kullanımına sunulmuş bilgisayarlar aracılığıyla izlenebileceğine ilişkin açıklamalar,

VII. Portföy Yöneticisi

Sözleşme ya da eklerinde portföy yöneticisine ilişkin bilgilere yer verilir. Burada ayrıca, sözleşmede belirtilen portföy yöneticisinin yetkili kurumdan ayrılması veya değiştirilmesi durumunda, yetkili kurumun bu durumu müşterisine derhal bildireceğine, müşterinin yeni

görevlendirilen portföy yöneticisini uygun görmediği takdirde, sözleşmeyi tek taraflı olarak feshedebileceğine ilişkin hükme yer verilir.

VIII. Sözleşme Taraflarının Birbirine Bilgi Verme Esasları

1. Seri:V, No:59 sayılı Tebliğin 27 nci maddesi çerçevesinde, yetkili kurumların hesap ekstresini müşterilerine göndermelerine ilişkin esaslara sözleşmede yer verilir.

2. Yetkili kurumların müşterilerine göndermek zorunda oldukları bildirimlerin belli süreler içinde itiraz edilmemesi durumunda kesinleşmiş ve tebellüğ edilmiş sayılacağına ilişkin düzenlemelere, Seri:V, No: 59 sayılı Tebliğin 16 ncı maddesinde yer alan, çerçeve sözleşmelerde müşteri haklarını ciddi şekilde zedeleyici ve yetkili kurum lehine tek taraflı olağanüstü haklar sağlayan hükümlere yer verilmemesi hükmüne aykırılık teşkil etmeleri nedeniyle sözleşmelerde yer verilemez. Ancak yetkili kurumlar, müşterilerinin bilinen adreslerine tebligat yapma hakkını saklı tutabilirler.

3. *Bildirimlerin içeriğine ilişkin olarak:* Yetkili kurumun gönderdiği bildirimlerin, özellikle sayısal rakamları karışıklığa ve yanlış anlamaya yer vermeyecek şekilde konusunun ve hukuki dayanağının (Kurul veya borsa düzenlemelerine ya da sözleşme hükmüne açıkça gönderme yapılarak) açıkça belirtilmesi gerekir.

4. *Bildirimlerin şekline ilişkin olarak:* Özellikle sözleşme koşullarındaki değişiklikleri içeren bildirimlerin iadeli taahhütlü bir şekilde yapılması gerekir. Ancak sözleşmede masrafın müşteriye ait olacağı düzenlenebilir.

IX. Yetkili Kuruma Ödenecek Ücret ve Ödeme Esasları

Yetkili kuruma ödenecek ücret veya komisyonun tespitinde uygulanacak hesaplama yöntemi ile ödeme esaslarına ve varsa

konuya ilişkin düzenlemeler ile getirilen sınırlara sözleşmede yer verilir.

X. Takasbank'ta Saklanan Sermaye Piyasası Araçlarından Doğan Yönetimsel ve Mali Hakların Kullanılması Esasları

Seri:V, No: 59 sayılı Tebliğin 21 nci maddesi uyarınca, müşterinin sermaye piyasası araçlarından kaynaklanan haklarının kullanılması konusunda sözleşmeye hüküm konulabilmektedir.

1. Yetkili kurum müşterilerinin portföylerindeki sermaye piyasası araçlarının içerdiği hakları kullanıp kullanmamakta serbest olduğu ve bu nedenle hiçbir şekilde sorumlu olmayacağına ilişkin hükümlerin, müşteri ile arasındaki vekalet ilişkisinden kaynaklanan "özen borcu" çerçevesinde sözleşmede yer almaması gerekir. Yetkili kurumlar sözleşmelerde müşterilerinin portföylerindeki sermaye piyasası araçlarının içerdiği hakları kullanıp kullanmamakta serbest olduğu ve bu nedenle hiçbir şekilde sorumlu olmayacağına ilişkin hükümlere yer veremezler.

2. Müşterilerin bu konuda talimatının bulunması durumunda izlenecek yöntem ve hakların kullanılması hususlarına açıkça yer verilir. Bu hakların kullanılması hususunun açıkça düzenlenmesi, bedelli sermaye artırımlarında aracı kurumun müşteri adına rüçhan hakkını kullanmasına ilişkin esaslara (müşteriye ne zaman bildirileceği, müşterin ne zamana kadar rüçhan hakkını kullanıp kullanmamaya karar vereceği, cevap vermediği takdirde sonucu, rüçhan hakkı kullanılırsa müşterinin ne zamana kadar bedeli hesaba yatıracağı, yatırmadığı takdirde aracı kurumun hapis hakkı, takas veya benzeri önlemlerin uygulayıp uygulamayacağı gibi) yer verilmesi gerekmektedir.

3. Oy haklarının kullanılmasına ilişkin hükümler ise, Seri:IV, No:8 sayılı Tebliği hükümlerine uygun şekilde belirlenir.

XI. Portföy Saklama Kuruluşuna İlişkin Esaslar *

(* Bu esaslar portföy saklama kuruluşu kullanacak olan yetkili kurumlar için kullanılacaktır.)

Bu kısımda aşağıdaki hükümlerin yer alması zorunludur:

1. Yetkili kurumun sözleşme imzaladığı portföy saklama kuruluşunun unvanı,
2. Seri:V, No:59 sayılı Tebliğ'in 17. maddesi kapsamında, müşteriye ait varlıkların saklanması ve izlenmesine ait sorumluluğun portföy saklama kuruluşlarına ait olduğuna ilişkin hüküm,
3. Portföy saklama kuruluşunun müşterilerin yatırım yaptığı şirketle ilgili karar alması gereken ve finansal varlıklar üzerindeki haklarını etkileyebilecek durumları ile müşteri hesaplarında gerçekleştirilen, önemlilik arzeden varlık ve nakit hareketlerini müşterilere en kısa zamanda bildirmekle yükümlü olduğuna ilişkin hüküm,
4. Portföy saklama kuruluşunun, en az altı ayda bir, saklama hesabında değişiklikler ile hesabın son durumunu belirten bir hesap ekstresini ve bununla ilgili özet bilgileri müşterilere ileceğine ilişkin hüküm,
5. Portföy saklama kuruluşunun, portföy saklama sözleşmesinde belirtilen görevleri uyarınca yaptığı tüm işlemlerden ve müşteriye verebilecekleri zararlardan, sözleşme, sermaye piyasası mevzuatı ve genel hükümler çerçevesinde sorumlu olduğuna ilişkin hüküm,
6. Portföy saklama kuruluşunun bazı varlıkların saklanması konusunda başka bir portföy saklama kuruluşu ile anlaşabileceğine ancak faaliyetlerinden doğan sorumluluklarını paylaşamayacağı ve devredemeyeceğine ilişkin hüküm.

XII. Teminat Hükümleri

1. Müşterinin, Şirket nezdindeki tüm hesaplarının müşterinin gerek bu sözleşmeden gerekse diğer sözleşmelerden doğmuş ve doğacak tüm alacaklar için rehinli olduğuna ilişkin hükümlerin, rehin hukukuna (menkul rehninde belirlilik esastır) aykırı olması nedeniyle, teminat ile menkul kıymet arasında bire bir bağlantı bulunacak şekilde düzenlenmesi gerekmektedir.

2. Sözleşmelerde doğmuş ve doğacak tüm alacaklar için hapis hakkının doğacağı gibi hükümlere yer verilemez. Ayrıca, hapis hakkının kullanılmasına ilişkin hükümlerin, Medeni Kanununun 864 ve devamındaki maddelerine uygun olarak düzenlenmesi (özellikle hapis hakkının kullanılabilmesi için alacak ile hapse konu şey arasında irtibat bulunmasına ilişkin hükme dikkat edilerek) gerekir.

3. Takas ve mahsuba ilişkin hükümlerin ise, Borçlar Kanunu (BK) çerçevesinde;

a) Takas hakkında, BK nun 118-124 üncü maddeleri uyarınca;

aa) Sadece muaccel alacakların takasının mümkün olacağı,

bb) Alacakların karşılıklı olması gerektiği (mahsupta karşılıklılık gerekmemektedir)

cc) Alacakların aynı mahiyet ve nitelikte olmaları

dd) Alacaklardan her birinin geçerli ve dava edilebilir olması

b) Mahsup hakkında; mahsup edilecek alacağın ve mahsup edilecek tutarın tespitinde BK nun 84-86 ncı madde hükümlerinin uygulanacağı

hükümlerini içerecek şekilde düzenlenmesi gerekmektedir.

Ayrıca, Şirketin hizmeti gereği gibi yerine getirmemesi halinde, müşterinin alacaklarını şirkete karşı borcuyla takas etmesini düzenleyen hüküm dahil, müşterinin şirket veya üçüncü kişiye yöneltebileceği taleplerini kısıtlayan veya kaldıran hükümlere yer verilemez.

XII. Delil Şartı

1. Yetkili kurum kayıtlarının “kesin delil” teşkil etmesine ilişkin hükümlere yer verilemez.
2. Gerek Kurul düzenlemeleri gerekse genel hükümler çerçevesindeki ispat külfetini müşteriye yükleyen kayıtlara yer verilemez.
3. Yetkili kurum kayıtlarının münhasıran delil olmasını öngören hükümler ise, müşterinin gösterebileceği delilleri ölçüsüz derecede sınırlandırması nedeniyle sözleşmede yer alamaz. Yetkili kurum kayıtlarının münhasıran delil oluşturmasına ilişkin hükümler, ancak “müşteri mutakabatını içeren kayıtlar” için öngörülebilir.

XIII. Uygulanacak Hükümler

“Sözleşmenin Kurul düzenlemelerine aykırı hükümleri uygulanmaz. Sözleşmede hüküm bulunmayan hallerde Kurul düzenlemeleri, Kurul düzenlemelerinde hüküm bulunmayan hallerde genel hükümler uygulanır” hükmüne yer verilir.

XIV. Yetkili Mahkeme ve İcra Daireleri

Düzenlenmesi zorunlu bir hüküm olmayıp, sözleşmede yer almasının istenmesi halinde bu başlık altında veya sözleşmenin başka maddelerinde, müşterinin mahkemeye gitme veya başka başvuru yollarını kullanma imkanını ortadan kaldıran veya sınırlandıran, müşterinin çeşitli yasal takip haklarından feragat ettiğine ilişkin hükümlere sözleşmelerde yer verilemez.

XV. Sözleşmenin Süresi ve Sona Ermesi

Tek taraflı fesih hakkını içeren hükümlere ancak iki tarafa da tanınması ve sebeplerinin sözleşmede belirtilmesi kaydıyla izin verilebilir. Sözleşmenin feshi halinde tarafların yükümlülüklerinin yerine getirilmesine ilişkin esaslar ve portföyde yer alan varlıkların ve nakdin müşteriye teslimine ilişkin süreler belirtilir.

XVI. Sözleşme Şartlarının Değiştirilmesi

1. Borçlar Kanununun (BK) 12 nci maddesine göre kanunen yazılı olması gereken bir sözleşmede yapılacak değişikliklerin de yazılı olarak yapılması gerekmekte olup, sözleşmeye bağlanan hususlarda değişiklik olması durumunda buna uyulmalıdır.

2. Sermaye piyasası araçlarının, müşteriye verilecek hizmetin ve benzeri hususların tek taraflı olarak değiştirilmesine ilişkin hükümlere, sözleşmelerde ancak bu değişiklik hakkında müşteriye derhal bildirimde bulunulması ve müşteriye sözleşmeyi feshetme hakkı tanınması kaydıyla yer verilebilir.

XVII. Sorumsuzluk Kayıtları

Tüm yetkili kurumlar, BK nun 99 uncu maddesi çerçevesinde imtiyazlı kuruluş sayıldıklarından, sözleşmelerin çeşitli maddelerinde yer alan sorumsuzluk kayıtları, gerek Seri:V, No:59 sayılı Tebliğin 16 üncü maddesi çerçevesinde, gerekse söz konusu Tebliğ hükmünün de ötesinde, genel hükümler bakımından geçersiz olacak, yetkili kurumun hafif kusuru halinde dahi bu tür sorumsuzluk kayıtları batıl sayılacaktır. Dolayısıyla, bu tür sözleşme hükümlerine yer verilmemeli ve BK nun 99 ve 100 üncü maddelerine uygun olarak sorumsuzluk hallerinin ancak yetkili kuruma atfı mümkün olmayan hallerle sınırlandırılması gerekir.

XVIII. Yetkili İmzalar ve Tebligat Adresleri